

*dnevi poezije
in vina*

© BELETRINA, 2016. VSE PRAVICE PRIDRŽANE.

Brez predhodnega pisnega dovoljenja Beletrine je prepovedano reproduciranje, distribuiranje, dajanje v najem, javna priobčitev, predelava ali druga uporaba tega avtorskega dela ali njegovih delov v kakršnemkoli obsegu ali postopku, vključno s fotokopiranjem, tiskanjem, javnim interaktivnim dostopom ali shranitvijo v elektronski obliki.

Prva ustanoviteljica Študentske založbe,
predhodnice zavoda Beletrina,
je Študentska organizacija Univerze v Ljubljani.

Vse informacije o knjigah Beletrine dobite na spletnem naslovu:

WWW.BELETRINA.SI

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.113.6-1

LINDE, Ida

Oporoka Deklice Mašine / Ida Linde ; v slovenski jezik prevedla
Mita Gustinčič Pahor. - Ljubljana : Beletrina, 2016. - (Dnevi poezije in
vina)

ISBN 978-961-284-198-0

285739776

Ida Linde OPOROKA DEKLICE MAŠINE

Prevod
Mita Gustinčič Pahor

Izvršna urednica
Špela Pavlič

Lektura
Nina Hlebec

Prelom
Jana Kuharič

Tehnični urednik
Marko Hercog

Izdajatelj
Beletrina
Kersnikova 4, 1000 Ljubljana
www.zalozba.org

Za založbo
Mitja Čander

Naklada: 1000 izvodov

Ljubljana 2016

Ida Linde
OPOROKA DEKLICE MAŠINE

v slovenski jezik prevedla Mita Gustinčič Pahor

Det är jag som är Maskinflickan.
Alla ska dö men jag ska dö först.

Min bror Sören går på stadens alla fotbollsmatcher
och samlar pantburkar.

Han åkte till Stockholm en gång
även om ingen i efterhand kan förstå hur det gick
till.

”Det var en bra match den där gången i
Stockholm”
brukar Sören säga.

Jaz sem Deklica Mašina.
Vsi bomo umrli, a jaz bom prva.

Moj brat Sören hodi na vse nogometne tekme v
mestu
in zbira pločevinke.
Nekoč se je odpeljal v Stockholm,
čeprav zdaj, ko gledamo nazaj, nihče ne razume,
kako je to storil.
»Dobra je bila tista tekma v Stockholmu,«
po navadi reče Sören.

It is me. I am the Machine Girl
We are all going to die
but I will be the first to go.

Sören my brother goes to all the city's football
matches
and collects empty cans.
He went to Stockholm once
even if no one afterwards can understand how he
did it.
"It was a good match that time in Stockholm"
Sören would say.

Sörens röst är svår att höra
som att det alltid faller snö mellan honom
och hans omgivning.

När tränare Stig går längs sidlinjen
ropar Sören efter honom
”Stig! Stigge! Stikkan!”

Sören säger till kvinnan bredvid att
”Stig, det är en bra kille han”
och fortsätter att leta.

En dag ska Sören panta alla burkar och bli rik.
Då ska han köpa en present till Stig
eftersom Stig gör ett sådant bra jobb.

Sörenov glas je težko slišati,
kot bi med njim in njegovo okolico
vedno padal sneg.

Ko gre trener Stig vzdolž stranske črte,
kliče Sören za njim:
»Stig! Stigge! Stickan!«

Sören reče ženski poleg sebe:
»Stig, on je pa dober fant,«
in išče naprej.

Nekega dne bo Sören unovčil vse pločevinke in
obogatel.
Za Stiga bo kupil darilo,
ker Stig tako dobro dela.

Sören's voice is difficult to hear
like it is always snowing between him
and his surroundings.

When Coach Stig walks down the sideline
Sören cries out after him:
"Stig! Stigge! Stickan!"

Sören tells the woman next to him that
"Stig, he is a good guy"
and carries on with searching.

One of these days Sören will get deposit on all the
cans
and get rich.
Then he will buy a present for Stig
because Stig does such a good job.

Det är jag som är Maskinflickan.
Alla ska dö men jag ska dö först.

Jag kan baka bröd. Jag läser fort. Jag har en
tatuering.

Jag har två frågor:

1. Vad kommer ni att göra med min smutsvätt?
Kommer någon plocka upp mina trosor,
trycka dem mot näsan och säga
”Gud vad jag saknar Maskinflickan”

2. Vad kommer ni att göra med mina färskvaror?
Kan man dricka en död kvinnas mjölk?

Jaz sem Deklica Mašina.
Vsi bomo umrli, a jaz bom prva.

Znam peči kruh. Hitro berem. Imam tatu.
Imam dve vprašanji:

1. Kaj boste naredili z mojim umazanim perilom?

Ali bo kdo pobral moje spodnjice,
si jih stisnil k nosu in rekel:

»Moj bog, kako pogrešam Deklico Mašino.«

2. Kaj boste naredili z mojimi pokvarljivimi živili?

Ali se lahko pije mleko mrtve ženske?

It is me. I am the Machine Girl.
We are all going to die
but I will be the first to go.

I can bake bread. I read fast. I have a tattoo.
I have two questions:

1. What will you do with my dirty laundry?

Will someone pick up my panties

press them to their nose and say

”God how I miss the Machine Girl?”

2. What will you do with my perishables?

Can one drink a dead woman’s milk?

Det var far som ordnade arbete åt Sören.
Sören skulle ignorera den skylt han alltid noga
respekterat:

”Gräsmattan får ej beträdas
beivras med utestängning från allsvenska matcher”

Sören skulle lägga ut de vita vackra linjerna,
begränsa spelarna och han tittade rakt på mig och sa
att det är som snö
och att det fyller samma funktion.

Sörenu je delo priskrbel oče.
Od takrat Sören ignorira napis na tabli, ki ga je
prej vedno
dosledno upošteval:

»Prepovedana hoja po igrišču.
Kršitelj se kaznuje s prepovedjo ogleda vseh tekem
državnega prvenstva.«

Sören je narisal lepe, bele črte,
omejil igralce, me pogledal naravnost v oči in rekel,
da so kot sneg
in da imajo isto funkcijo.

It was father who got Sören his job.
Sören would ignore the sign he had always
so carefully obeyed:

”Keep off the grass. Trespassers will be prohibited
from attending National Matches”

Sören would trace the beautiful white lines
confining the players and he looked me straight in
the eyes and said
it is just like snow
and they have the same purpose.

Det var första gången han gick över en fotbollsplan.

Huvudet sökte sig bort från gräset
mot det välbekanta järnet.

Tinningen mötte maskinen.
Far sa att blodet snabbt flöt ut över sidlinjen.
Inga fotbollsplaner har rosa streck.

Takrat je prvič prečkal nogometno igrišče.

Glava je silila stran od trave
in iskala dobro znano železo.

Sence so se srečale z mašino.
Oče je rekel, da se je kri hitro razlila po stranski
črti.
Nobeno nogometno igrišče nima roza črt.

It was the first time he walked across a football field.

His head sought out the well known metal
away from the grass.

The temple met the machine.
Father said his blood quickly poored over the
sideline.
No football fields have pink lines.

När kistan blir buren längs åkrarna
ligger jorden med ansiktet vänt uppåt.

På begravningen sa far
”Den Gud älskar dör ung”

Ko krsto nosijo vzdolž polj,
leži zemlja z obrazom navzgor.

Na pogrebu je oče rekel:
»Tisti, ki ga Bog ljubi, umre mlad.«

When the coffin is carried alongside the fields
the earth is lying face up.

At the funeral Father said
”Those who God love die young”

Jag tog burkarna. I sju dagar stod jag på Konsum
och pantade.

För pengarna köpte jag en present
som tränare Stig inte ville ha.

Stig ville knulla Maskinflickan

”För att se hur döden ser ut”

och jag tänkte att döden ser ut som min bror Sören.

I utbyte mot samlag spelar alla spelare i sorgeband
för min bror.

Hemmalaget vinner med fyra mål mot ett
i säsongens sista match.

Vzela sem pločevinke. Sedem dni sem potrebovala,
da sem unovčila vse.
Z denarjem sem kupila darilo,
ki ga trener Stig ni maral.

Stig je hotel nategniti Deklico Mašino.
»Da bi videl, kako je videti Smrt,«
in jaz sem pomislila, da je smrt videti kot moj brat
Sören.

V zameno za seks nosijo vsi igralci žalni trak
za mojega brata.
Na zadnji tekmi sezone
domače moštvo zmagaja s štiri proti ena.

I took the cans. For seven days I returned
the cans for their deposit.
For the money I bought a present
that Coach Stig did not want.

Stig wanted to screw the Machine Girl
”To see what Death looks like”
and I thought death looked just like my brother
Sören.

In exchange for intercourse all the players wear
mourning bands
for my brother.
The home team wins with four goals to one
in the last match of the season.

Jag är tvungen att berätta för far om tatueringen eftersom han ska identifiera mig på bårhuset.

”Nej, det där är inte min dotter ty hon har inga tatueringar”

och jag ska ligga ensam under stenen.

Tatueringen föreställer två träd och en människa som vänder träden ryggen.

Očetu sem morala povedati za tatu,
ker me bo identificiral v mrtvašnici.

»Ne, to ni moja hči,
ona nima tetovaž,«

in pod nagrobnikom bom ležala sama.

Tatu predstavlja dve drevesi
in človeka, ki jima kaže hrbet.

I have to tell Father about my tattoo
because he will be the one identifying me at the
morgue.

”No that is not my daughter
because she has no tattoos”

and I will lie alone under the headstone.

The tattoo is of two trees
and a person whose back is turned towards them.

Min far är fotbollsdomaren
som alltid springer runt
med det röda kortet i handen.

En ständig påminnelse till spelarna
att de bara spelar på nåder.

När jag ska sova ramsar jag ord i huvudet,
detta har jag och min far gemensamt.
Men när jag ber honom tala om träden
är han tyst,
och jag talar om björken utanför mitt fönster,
att den är högre än själva huset
och att när jag sitter vid köksbordet virar
testamentet sig runt stammen.

Moj oče je tak nogometni sodnik,
ki vedno teče naokrog
z rdečim kartonom v roki.

Stalen opomnik igralcem,
da igrajo samo zaradi njegove milosti.

Pred spanjem si v mislih vedno naštevam besede,
to nama je z očetom skupno.
Toda ko ga prosim, naj mi pripoveduje o drevesih,
je tiho,
jaz pa govorim o brezi pred svojim oknom,
da je višja od hiše
in da se, ko sedim za kuhinjsko mizo,
okrog njenega debla vije oporoča.

My father is the football ref
who is always running around
with the red card in his hand.

A constant reminder to the players
that they are only playing by his grace.

When I am going to sleep I juggle words in my head
I have this in common with my Father.
But when I ask him to tell about the trees
he is silent
and I talk about the birch outside my window
that is taller than the house itself
and when I sit at the kitchen table the testament
snakes its way around the trunk.

Jag har sagt till min far
att man aldrig får uppleva
så många världsmästerskap
som man tror under en livstid.

Finalens nittio minuter plus tillägg
är inget annat än väntan på döden.

Očetu sem rekla,
da človek v svojem življenju
nikoli ne bo dočakal toliko svetovnih prvenstev,
kot si misli.

Devetdeset minut finala plus sodniški dodatek
nista nič drugega kot čakanje na smrt.

I have told my Father
that one will never experience
as many world cups
as one think during one's life time.

The final's ninety minutes plus over time
is nothing other than waiting for death.

Min far talar ofta om Gary Lineker.
En hel karriär utan att någonsin få sitt namn noterat
på varken rött eller gult kort.
Jag frågar vad Gary Lineker var så rädd för
men far vill inte svara.

Den enda sonen är död och ansiktet blir ett annat,
det som väntat bakom träder fram.
Jag ser en ny åder på min fars kropp, från halsen
och vidare ut
som ett floddelta över bröstet.
Blodet försöker finna en väg förbi sorgen.

Oče pogosto govori o Garyju Linekerju.
V celotni njegovi karieri ga niso niti enkrat zapisali
ne na rdeči ne na rumeni karton.
Očeta vprašam, česa se je Gary Lineker tako bal,
a mi noče odgovoriti.

Edini sin je mrtev in obraz je drugačen,
to, kar je čakalo zadaj, stopi v ospredje.
Na očetovem telesu opazim novo žilo,
od vratu navzdol
po prsih kot rečna delta.
Kri poskuša najti pot mimo žalosti.

My father often talks about Gary Lineker.
A whole career without ever having had his name
on a red or yellow card.
I ask what Gary Lineker was so afraid of
but Father won't answer.

His only son dead, his face become another
what has been waiting behind comes forward.
I saw a new vein on my fathers' body
from the neck down
like a river delta across his chest.
The blood trying to find a way past the sorrow.

Han dör en söndag.
Ett träd faller, till synes utan anledning,
över honom.
Stadens fotbollsdomare är död
och ingen spelare vill kommentera
dödsfallet i tidningen.

Alla vet att det är Gud som gjort det.
Min far har bara levt på nåder.

Umre na neko nedeljo.
Nanj pade drevo,
na videz brez razloga.
Nogometni sodnik našega mesta je mrtev
in noben igralec noče komentirati
njegove smrti za časopis.

Vsi vedo, da je to naredil Bog.
Oče je živel samo zaradi njegove milosti.

He dies on a Sunday.
A tree falls over him for no apparent reason.
The football ref is dead
and no player wants to comment on his death in
the paper.

Everyone knows that God did it.
My Father only lived by his grace.

Åren lägger sig som extra ringar runt iris
och sorgerna ändrar skärpan i pupillen.

På kyrkogården står stenarna resta i givakt
för dem som levde med ansiktet uppåt.

Leta se kot obroči nalagajo okrog šarenice
in žalost spreminja ostrino zenice.

Na pokopališču nagrobniki postrojeno stojijo
za tiste, ki so živeli z obrazom, obrnjenim navzgor.

The years settle themselves like extra rings around
the iris
and the sorrows alter the acuity of the pupil.

At the cementary the headstones stand to attention
for those who lived facing the sky.

Det röda längst in
spricker ibland ut över ögat.
Allt eftersom lägger träden nya ringar
runt stammarna, jorden eroderar
och ännu en bonde säljer sin mark.

”Tiden går fort när folk dör”
säger hemsamariten innan hon går ut i köket.

Det är jag som är Maskinflickan.

Včasih se rdeča sredica
razpoči čez oko.
Sčasoma naredijo drevesa okrog debel
nove obroče, prst se izpira
in še en kmet proda svojo zemljo.

»Ko ljudje umirajo, čas hitro mineva,«
reče negovalka, preden gre v kuhinjo.

Jaz sem Deklica Mašina.

The red epicenter
sometimes burst across the eye.
Eventually the trees grow new rings around their
trunks
the earth erodes
and yet another farmer sells his lands.

”Times move quickly when people die”
says the help Samaritan before she goes into the
kitchen.

I am the Machine Girl.

Jag ligger i sängen
och hör hur hon stuvar om mjölken i kylskåpet.
Vi talar sällan med varandra.

Jag borde säga till hemsamariten
att vi aldrig blir så rädda för döden
att vi inte dör.

Ležim v postelji
in slišim, kako negovalka spravlja mleko v hladilnik.
Redkokdaj se pogovarjava.

Morala bi ji reči,
da se nikoli toliko ne ustrašimo smrti,
da zato ne bi umrli.

I lie in bed
hear her arranging the milk in the refrigerator.
We seldom talk to one another.

I should tell her
that we are never so afraid of death
that we won't die.

Hemsamariten kommer en gång i veckan.
Vi vet båda att det är hon
som kommer att hitta mig
och att det är hennes arbete.

Jag skulle kunna ha tagit arbete i skogen.

Jag som överlevde alla
kommer ihåg att jag föddes som motorcykel,
att jag var odödlig
men att min olja byttes ut mot blod.

Negovalka prihaja enkrat na teden.
Obe veva, da bo ona tista,
ki me bo našla,
in da je to njena služba.

Imela sem priložnost za delo v gozdu.

Jaz, ki sem preživela vse ostale,
se spomnim, da sem se rodila kot motor,
da sem bila nesmrtna,
a so mi olje zamenjali s krvjo.

She comes once a week.
We both know that she will be the one who finds me
and that is her job.

I could have gotten a job in the forest.

I who survived everyone
remember that I was born a motor cycle
that I was immortal
but that my oil was replaced with blood.

Hör ni hur barnen försöker lära sig maskinsånger
på skolgården?

Här ligger alla papper i ordning.
Kylvarornas bäst-före-datum sträcker sig
genom en vecka i tiden.
Kläderna ska till frälsningsarmén.
Mina smutsiga trosor har jag knölat ihop,
jag lägger dom här vid fotändan. Släng dom.

Jag kommer att ställa mig upp igen
när kugghjulen satts på plats.

Ali slišite, kako se na šolskem igrišču otroci
skušajo naučiti mašinskih pesmi?

Tukaj so vsi papirji urejeni.
Hrana v hladilniku ima roke trajanja
še en teden.
Obleke naj gredo na karitas.
Umazane spodnjice sem stisnila v kepo
in jih odložila k vznožju postelje. Vrzite jih stran.

Ponovno bom vstala,
ko bodo zobata kolesa na svojem mestu.

Do you hear the children trying to learn machine
songs in the school yard?

Here all the papers are in order.
The best-by date of the perishables extends
a week ahead.
The clothes will go to the Salvation Army.
I have blundered my dirty panties
I putt hem here by the foot of my bed. *Throw them
away.*

I will rise again
when the cog wheels are put in place.

Jag är Maskinen.

Och Gud med sina stora lysande och oljiga fingrar
plockar isär mig. Bit för bit.

Tvättar varje skruv och mutter.

Lägger de alla på ett vitt lakan.

Jaz sem Mašina.
In Bog me s svojimi velikimi, svetlečimi in oljnatimi
prsti
razstavlja. Del za delom.
Opere vsak vijak in vsako matico.
Vse položi na belo rjuho.

I am the Machine.
And God with his big fingers glowing with oil
picks me apart. Bit by bit.
Cleans every nut and bolt.
Places them all on a white sheet.

translated by Irene Ödmark Hall

Innehåll

<i>Det är jag som är Maskinflickan.</i>	4
<i>Sörens röst är svår att höra</i>	6
<i>Det är jag som är Maskinflickan.</i>	8
<i>Det var far som ordnade arbete åt Sören.</i>	10
<i>Det var första gången han gick över en fotbollsplan.</i>	12
<i>När kistan blir buren längs åkrarna</i>	14
<i>Jag tog burkarna. I sju dagar stod jag på Konsum</i>	16
<i>Jag är tvungen att berätta för far om tatueringen</i>	18
<i>Min far är fotbollsdomaren</i>	20
<i>Jag har sagt till min far</i>	22
<i>Min far talar ofta om Gary Lineker.</i>	24
<i>Han dör en söndag.</i>	26
<i>Åren lägger sig som extra ringar runt iris</i>	28
<i>Det röda längst in</i>	30
<i>Jag ligger i sängen</i>	32
<i>Hemsamariten kommer en gång i veckan.</i>	34
<i>Hör ni hur barnen försöker lära sig maskinsånger</i>	36
<i>Jag är Maskinen.</i>	38

Vsebina

<i>Jaz sem Deklica Mašina.</i>	5
<i>Sörenov glas je težko slišati,</i>	7
<i>Jaz sem Deklica Mašina.</i>	9
<i>Sörenu je delo priskrbel oče.</i>	11
<i>Takrat je prvič prečkal nogometno igrišče.</i>	13
<i>Ko krsto nosijo vzdolž polj,</i>	15
<i>Vzela sem pločevinke. Sedem dni sem potrebovala,</i>	17
<i>Očetu sem morala povedati za tatu,</i>	19
<i>Moj oče je tak nogometni sodnik,</i>	21
<i>Očetu sem rekla,</i>	23
<i>Oče pogosto govori o Garyju Linekerju.</i>	25
<i>Umre na neko nedeljo.</i>	27
<i>Leta se kot obroči nalagajo okrog šarenice</i>	29
<i>Včasih se rdeča sredica</i>	31
<i>Ležim v postelji</i>	33
<i>Negovalka prihaja enkrat na teden.</i>	35
<i>Ali slišite, kako se na šolskem igrišču otroci</i>	37
<i>Jaz sem Mašina.</i>	39

Contents

<i>It is me. I am the Machine Girl</i>	5
<i>Sören's voice is difficult to hear</i>	7
<i>It is me. I am the Machine Girl.</i>	9
<i>It was father who got Sören his job.</i>	11
<i>It was the first time he walked across a football field.</i>	13
<i>When the coffin is carried alongside the fields</i>	15
<i>I took the cans. For seven days I returned</i>	17
<i>I have to tell Father about my tattoo</i>	19
<i>My father is the football ref</i>	21
<i>I have told my Father</i>	23
<i>My father often talks about Gary Lineker.</i>	25
<i>He dies on a Sunday.</i>	27
<i>The years settle themselves like extra rings ...</i>	29
<i>The red epicenter</i>	31
<i>I lie in bed</i>	33
<i>She comes once a week.</i>	35
<i>Do you hear the children trying to learn ...</i>	37
<i>I am the Machine.</i>	39

Ida Linde

(1980, Sweden) grew up in Umeå but now lives in Stockholm where she is a teacher of Creative Writing at the Biskop-Arnös Writers School. She debuted in 2006 with poetry collection/poetic prose novel *Maskinflickans testamente* (The Machine girl's will) that revolves around football and personal loss. Linde has written a variety of critically acclaimed novels, among them *En kärleksförklaring* (A declaration of love) and *Norrut åker man för att dö* (You go north in order to die). Her second collection of poems, *Räkneboken* (Counting book), is as much a collection of aphorisms as it is a veritable textbook. She also writes and directs for the theatre. Whatever the genre, Linde is known for her linguistic density and an alarmingly poetic suggestion.

(1980, Švedska) je odrasla v kraju Umeå, danes pa živi v Stockholmu, kjer je učiteljica kreativnega pisanja na Biskop-Arnös Writers School. Debitirala je leta 2006 s pesniško zbirko/poetičnim romanom *Maskinflickans testamente* (Oporoka Deklice Mašine), ki obravnava nogomet in izgubo bližnjega. Linde je doslej napisala več kritiško prepoznanih romanov, med njimi *En kärleksförklaring* (Razglas ljubezni) in *Norrut åker man för att dö* (Na sever greš, da bi umrl). Njena druga pesniška zbirka z naslovom *Räkneboken* (Knjiga štetja) je hkrati zbirka aforizmov in učbenik. Ida Linde je tudi režiserka in dramatičarka. V vsaki od omenjenih zvrsti prideta do izraza njena jezikovna gostota in alarmantna poetičnost.